KURJER WARSZAWSKI

D. 17. Września. — Rok 1839. Wtorek, **№ 246.** Jutro, Ś. Józef z Kopertynu. U Izrael: Sądny dzień.

N. PAN 21 z. m. raczył, P. Szymonowi *Bobrowskiemu* b. Kommissarzowi wydz: Admini: w dawnej Kommissji województwa Kalis:, nadać dziedziczne szlachectwo Królestwa Polskiego, mieć oraz chcąc, aby prawa i przywileie takiego dziedzicznego szlachectwa i do nieletniego syna iego Józefa-Walentego rozciągnięte były. P. Alexandrowi *Reinszmitowi* b. Kommissarzowi wydz: Skarbo: w d. Kommissji woie: Mazo:, dziedziczne szlachectwo, iakoteż i dla dzieci iego przed dniem tego nadania zrodzonych. Również N. PAN nadał, Pani Julji *Dobrycz* właścicielce dóbr ziemskich w Gub: Mazow:, wdowie po Stefanie *Dobrycz*, szlachcicu Serbskim i b. Sędziu Tryb: handlo: w Warszawie, dziedziczne szlachectwo Królestwa Polskiego, mieć chcąc, aby prawa takiegoż dziedzicznego szlachectwa, do iej 6ciu synów, to iest: *Teodora, Piotra, Konstantego, Michała, Pawła* i *Stefana* rozciągnięte były. — Wczoraj o godz: 10 z rana odbyło się w Sali giełdowej Banku, pod Prezydencją JW. R. S. *Lubowidzkiego* Prezesa Banku Pols:, w zastępstwie JW. Dyrektora Gł: K. R. P. i Skarbu, ogólne zebranie Właścicieli Listów Zastawnych T. K. Z. Po stósownej JW. Prezyduiącego przemowie, i odczytaniu Sprawozdania z czynności Komitetu Właścicieli L. Z. w ciągu 2ch lat ostatnich, nastąpił wybór Radców do tegoż Komitetu, i w miejsce wychodzących z urzędowania, większością kresek obrani zostali: WW. *Schultz* (Szulc) Sta: i *Czapliński* Stan:, Radcami Komitetu Właścicieli List: Zast:; a *Paschalski* Józ: i *Zegrzda* Konrad, Zastępcami Radców. Powołani przez JW. Prezesa na Assesorów: *Żarnowski*, Paweł *Jaworski*; zaś na Sekretarza Seweryn *Jański*. — Dnia 14 b. m. odbył się obrzęd ślubny w kościele XX. Pijarów, W. Józefa Rawicz *Ostrowskiego*, Urzędnika w Kommissji Rząd Przych: i Skarbu, z Panną Bronisławą Prawdzic *Bentkowską*. Po tkliwej i wymownej przemowie do nowożeńców, pobłogosławił JW. X. Prałat *Kotowski* tę młodzieńczą parę, poczem grono przyiaciół odprowadziło nowozaślubionych do mieszkania rodziców Panny młodej, gdzie aż do następnego poranku przedłużyła się wesołość zebranych przyiaciół. — Wczoraj w Red: Kurjera na uszkodzonych nadwiślan, złożono zł. 18 od T. J. za spóźnienie się, i zł. 5 od Edzia M., za bilet do teatru; a dla Instytutu moral: zanied: dzieci od Zofji Kr. kucharki, za pijaństwo zł. 3. Od Tekli młodszej zł. 2, za oddalenie się z domu bez pozwolenia. Od Józefa stangreta zł. 2, za opuszczenie służby przez bałamuctwo. Złożono do kassy *Komitetu wsparcia nadwiślan*: od Urzędników do składu Urzędu Municyp: i Biur iego należących zł. 367. Od Urzędników Heroldji, oprócz iuż złożonych na ręce Członka Komitetu X. Kan: *Rozwadowskiego*, zł. 50, dodatkowo zł. 344. Od Urzędników Wydziału Pocztowego w Warsz. zł. 376 gr. 20. Za pośrednictwem W. J. *Kurnickiego*, Sekretarza Jlnego Kommissji Rz: Sprawiedl:, od G. L. Ko. zł. 100, R. R. St. St. zł. 100, R. St. Bo. zł. 50, od Urzędników Biura Kommissji Rz: Sprawied: zł. 179 gr. 20; od osób prywatnych, a mianowicie Z. K. zł. 5, od małej Zosi zł. 6 gr. 20; razem zł. 441 gr. 10. Na ręce Człon: Komitetu Dra *Malcz*, złożono od Je: Sie: zł. 100. — Amatorom sztuk pięknych lub Rzeźbiarzom, ma honor donieść Księgarnia G. *Sennewalda* o nowem dziele niedawno nadeszłem, pod tytułem: „Wybór utworów *Thorwaldsena*, sławnego rzeźbiarza." Dzieło składa się z 67 rycin litografowanych w szkicach, in foljo; przytym znajduie się krótka Biografja Artysty, w ięzyku niemieckim napisana; cena złp. 30. — Wprowadzona iuż w czynny bieg, zupełnie nowo na wzór zagranicznych urządzona *Emaljernia* w zakładach żelaznych Rządowych w *Pankach* pod *Częstochową*, wznowiła wstrzy-

maną przez nieiaki czas produkcją tak bardzo poszukiwanych, i ze względu trwałości w użyciu gospodarskiem oszczędnych naczyń kuchennych żelaznych lanych emaljowanych, które tak przez ich dokładny odlew iako też wydoskonaloną w białości i trwałości emalję, w niczem nieustępuią zagranicznym, mianowicie zaś tak bardzo chwalonym Glejwickim. Naczynia te iako to Garnki, Miski, Rynki, Tygle, Brytwanny, Patelnie i t. p., w najrozmaitszych wymiarach i podług ulubionych modeli wyrabiane, sprzedaią się nie tylko w miejscu ich produkcji w *Pankach*, ale nadto w Warszawie w Składzie głównym Żelaza z Fabryk Rządowych w oficynie Marywil obok Teatru wielkiego i w Magazynach fabrycznych *Suchedniów* Gub: Sandomier:, *Białogon* i *Niwka* w Gub: Krako: po cenach stałych dla każdego rodzaiu naczyń i dla każdego miejsca w dołączonym do pisma tego cenniku oznaczonych, z dodaniem procentów w końcu cennika tego wskazanych. — Wczoraj Publiczność napełniła Teatr Rozmaitości; po *Pośle tureckim* przywołani, JPanny *Meier*, Paulina *Riwoli*, *Piasecka*, i JP. *Maiewski*. Bawiono się iak dawniej tak i teraz z wznowionej Kom: *Oryginały*, po której przywołani, JPP. *Żółkowski* i *Kudlicz;* a po *Fletrowersie zaczarowanym*, JPanna *Wendt* 2-kroć i JPP. *Turczynowiczowie*.

Dnia 27 Sierp: (8 Wrześ:) r. b. miasto *Chełm* było świadkiem nadzwyczajnie rzadkiego, religijnego obrzędu. Wspaniała tameczna Katedra Grecko-Unicka, po rozebraniu szczupłej i upadkiem grożącej, niegdyś murowanej przez *Daniela Halickiego Xiążęcia*, wzniesiona z fundamentów od Filipa Felicjana *Wołodkowicza* w pierwszej połowie upłynionego wieku, a dokończona od *Maxymiljana Ryłły*, miejscowych Biskupów, już osobistym ich nakładem, już z dobroczynnych składek pobożnych Obywateli ziemskich, następnie r. 1802 zniszczona gwałtownym pożarem, i restaurowana w części za Rządu austrjac:, i tylko benedykowana, czekała aż do teraźniejszego wieku swego zupełnego ukończenia i konsekracji obrzędem Biskupim. Błogosławionej pamięci ALEXANDER Cesarz i Król zewnątrz ią należycie opatrzyć, a Najiaśniejszy MIKOŁAJ, teraz szczęśliwie panuiący Monarcha, wewnątrz ozdobić z funduszów rządowych, najłaskawiej rozkazać raczył. Stało się zadosyć Najwyższej Ich Woli Pańskiej, i w dniu pomienionym JW. Filip Felicjan *Szumborski*, dostojny następca swego imiennika fundatora, otoczony gronem katedralnego i dyecezalnego Duchowieństwa, uroczyście poświęcił ią Najwyższemu. Akt ten zaszczycili obecnością swoią JW. Jenerał *Albertow* Gubernator Cyw: Gub: Lubel: z wielą innymi Urzędnikami. Lud z pobliższych wiosek licznemi zgromadzony procesjami, i iak wewnątrz napełniaiący, tak zewnątrz otaczaiący Świątynię, głosem Pasterza swego nauczony, ile winien Najdostojniejszej Panuiącej Rodzinie i Wysokiemu w Jej imieniu działaiącemu Rządowi, wznosił razem z Kapłanami błagalne głosy do BOGA za najdroższe Jej zdrowie, najdłuższe Panowanie i najpomyślniejsze rządy, aby pod Jej przemożną tarczą ciche i błogie życie z Potomkami swoiemi mógł prowadzić.

Anglja. — Okręt *Królowa* o 110 armatach, ma odpłynąć na morze *Śródziemne*. — Osoby które miały udział w turnieiach w *Eglinton*, ofiarowały Lordowi tegoż nazwiska srebrny serwis za okazaną im gościnność. — Z *Persji* donoszą, że Anglicy 28 lipca obsadzili *Herat*. — Xiążę *Paweł* Wirtembergski wyiechał z *Londynu* do *Paryża*. — Do *Malty* przybył *Talat* Efendi wraz z Doktorem *Barachinem* Francuzem. Pierwszy udaie się do *Paryża* iako turecki Aient legacyjny, a 2gi iako Sekretarz.

Francja. — Kupcy francuzcy w *Stambule* złożyli Admirałowi *Roussin* (Rusę) adres z podziękowaniem, za ratunek udzielony przez Królewicza Xięcia *Joinville* (Żoęwil) pod czas pożaru na przedmieściu *Pera*. — Do *Mexyku* zaczynaią wracać osadnicy franc:, którzy pod czas wojny musieli tamten kraj opuścić. — P. *Tiers* wyiechał z *Ostendy* do *Lil*. — Pułkownik *De*

lari uda się do Xięcia *Orleańs:* z listą awansów dla armji afrykańskiej. — Notarjusz w *Marsylji* zbankrutował na 800,000 fr.

Hiszpanja. — *Maroto* miał żądać 4 miljony fr. za przysługę uczynioną rządowi madryckiemu, ale teraz przestałby i na 600,000. — Do *Bilbao* sprowadzono iuż 35 armat karlistowskich. Cała armja karlistowska iest w rozwiązaniu. Poiedyńczym ich oddziałom nad brzegami wydano także rozkaz złożenia broni. Mieszkańcy przeięci tą radością z przyczyny obdarzenia ich pokoiem po tylu latach rozbratu, morderstw i innych okropnościach wojny. — Baron *de Meer* ma być mianowany Jenerał Kapitanem *Kuby.* — *Narwaez* spodziewa się ułaskawienia. — *Don Karol* życzy, aby sprawa iego rodziny była załatwioną przez kongres europejski, którego uchwałę z góry by uznał.

Niemcy. — Xiążę *Modeny* opuścił *Wiedeń.* Arcy-Xiążę *Ranjer* wraca do *Medyolanu.* Syn Xięcia *Modeny, Franciszek*, uda się z swoim Stryiem Arcy-Xięciem *Maxymiljanem* do Niemiec i Holandji. Arcy-Xiężna *Zofja* do *Mnichowa.* — Xiążę *Angulem* 9go b. m. wyiechał do *Gorycji.* — Nie wszędzie w Niemczech odbyły się pomyślnie żniwa z powodu deszczów. — Pułkownik *Prokesz* Poseł *Austr:* przy dworze *Greckim*, wrócił z *Aten* do *Wiednia.* — P. *Humelauer* wyiedzie do *Londynu*, dla zastępowania w poselstwie Austrjackiem Xcia *Esterhazy*, gdy tenże na iesień wróci do swoich dóbr w Węgrzech. — Ciało dyplomatyczne w *Wiedniu*, bardziej niż zwykle iest zaięte pracą; gońcy ustawicznie są wysyłani w różne strony.

Włochy. — Xiężniczki Saskie *Augusta* i *Amalja*, przybyły 31 z. m. do *Florencji.* W temże mieście w kaplicy pałacu *Pitti*, wykonano 1 b. m. mszę Kompozytora *Lejdesdorfa.* Znawcy oddaią temu dziełu wielkie pochwały.

Turcja. — Mieszkańcom *Stambułu* kazano przedawać meble europejskie, a przywrócić dawne tureckie. Osobom nie służącym w woysku dozwolono nosić turbany. Dawne środki ostrożności zostały wznowione. Patrole rozpędzaią na ulicach zgromadzenia składaiące się więcej niż z 10ciu ludzi. Wszyscy przyiaciele *Kapudana* Baszy utracili urzędy, maiątek iego opieczętowano. — W *Alexandrji* powieszono majtka tureckiego za dopuszczenie się nadużyć względem majtków europej:. — Porta obliczyła, iż przy pomocy mocarstw europej:, *Egipt* za 6 miesięcy zostałby podbity.

Z Królewca 5 Wrześ: — Z nad *Wisły* i *Nogatu* nader smutne nadchodzą wiadomości. Wszędzie woda okropne zrządziła szkody. Wszędzie widziano płynące tratwy, poiedyncze przęsły drzewa bez i z ludźmi, bydło i ludzi, których zapewne wylew na kępach zaskoczył, a pomocy nieść im nie zdołano. Strumienie napełnione są poiedynczemi kłodami drzewa. Żyd, który miał pod *Toruniem* 45 tratew drzewa, razem około 4,800 sztuk, nie wie teraz, gdzieby się przynajmniej iedna znajdowała sztuka. Gdy od niepamiętnych czasów nigdy się o tym czasie woda do takiej wysokości nie wzniosła; nadbrzeżni mieszkańcy na nieszczęście takowe bynajmniej przygotowani nie byli, a właśnie to bezpieczeństwo mieszkańców zwiększyło nieszczęście. Pod *Tczewem* wszystkie groble zewnętrzne pozalewane. Z największą tylko trudnością utrzymano groble latowe nad *Nogatem.* Natomiast grobla poniżej *Zeyeru* na kilku miejscach przerwana i przy śluzie *stubachskiej* utworzyła się przerwa na 15 prętów szeroka. Z przyczyny tych przerw, zalała woda większą część pól *zeyerskich*, a następnie także najniższe pola w *Einlage* i *Stubie*, iako też wsie *Neudorff*, *mało-spandorfskie* pastwiska, i rozlała się aż do *iungferskiej lacky.* Wiele ieszcze zboża było na polu, które wraz z kartoflami, potrawem i pastwiskiem iesiennem utracono.

Rozmaitości. — 60cio-letnia niezmiernie bogata Angielka, wykupiła w *Londynie* z więzienia dłużników, 20to-letniego młodzieńca i zawarła z nim śluby małżeńskie, a w kontrakcie ślubnym zapisała mu po 1,000 fr. za każdy walc który z nim potańczy. Oryginalna ta para bawi teraz w *Baden.* Niedawno małżonka tańczy-

ła z swoim młodym towarzyszem galopadę, a nie chciała zapłacić 1,000 fr., zląd powstała taka kłótnia, iż musiano policją przywrócić między niemi spokojność. 60-letnia Pani przepada za tańcem, najbardziej na tem korzysta iej małżonek. — Na drodze z *Glasgowa* do *Renfrewshire* znajduie się łąka na której nasypano dla kolei żelaznej przeszło 300 łokci kwadra: ziemi, na przestrzeni 36 łokci, a iednakże cały ten wał zapadł się, łąka wszystko pochłonęła. Inżynierowie mniemaią, iż łąka ta pływa na wodzie. — Lekarz franc: *Bournichet* (Burnisze) utrzymuie, że wynalazł środek na wodowstręt i wobec akademji dozwoli kaleczyć swoie ciało przez psy wściekłe.

W dniach $^{17}/_{29}$ i $^{18}/_{30}$ Sierp: r. b., odbył się Popis publi: Uczniów *Szkoły Rabinów*, wobec JW^o Dyrektora Gimnaz: Warsz:, Rabina, Członków Dozoru Bóżniczego Gminy tutejszej, tudzież wielu innych osób, których iest prawdziwą pociechą widzieć ciągły postęp młodzieży Izraelskiej. Zbawienne skutki tego instytutu coraz bardziej są widoczne, i dowodzą, że dobroczynny Rząd Nasz zarówno swą rozciąga opiekę do wszystkich kraiu mieszkańców bez różnicy wyznania. Po ukończeniu popisu i przemowie do Uczniów przez JW. Dyrektora Gimnaz:, Uczniowie celujący wzorowemi obyczaiami i postępem w naukach, otrzymali nagrody i listy pochwalne, a wychodzącym z instytutu udzielono świadectwa z ukończonego kursu nauk. *Otrzymali Nagrody*: z klassy I. Szafir Józef, Silberman Maurycy; z kl. II. Hassfeld Izrael; z kl. III. Łaski Juljan; z kl. IV. Nussbaum Hillel; z kl. V. Brylantowski Samuel, Łaski Rachmiel. *Otrzymali listy pochwalne*: z kl. I, Lessmann Izaak, Garfunkjel Izrael, Goldbaum Hirsz, Redel Abraham, Szönfeld Józ:, Tymen Maier; z kl: II. Grundsach Mojżesz, Gutwein Gedalja, Kronenblech Eljasz, Seltzer Fiszel; z kla. III. Landau Hirsz, Szwartzenberg Tobiasz; z kl: IV. Łaski Arnold, Rappaport Oser; z kl. V. Neuding Eizyk, Rejcher Markus, Strumpf Oser. *Otrzymali świadectwa z ukończonego kursu nauk*: Brylantowski Samu:, Kronenblech Dawid, Łaski Rachmiel, Neuding Ejzyk, Rappel Izaak, Reicher Markus, Strumpf Oser.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Lubowidzka Prezesowa z Buska; Górski Włady: Dzie: z Krzyżanowa; Czarnecki Sta: Dzie: z Warki; Rozen Bankier z Karlsbadu; Łęski Lud: Dzie: z Sierakowa; Budowski Bened: Dzie: z Szczercowa; Lipnicki Marj: Dzie: z Wielunia; Czartkowski Jul: Dzie: z Kamienia; Dąbrowski Felix Dzie: z Rokitek; Landowski Aient Banku z Karlsbadu.

DONIESIENIA.

Osoba obeznana z wszelkiego rodzaiu gospodarstwem, pragnie przyiąć obowiązek GOSPODYNI domu w Warszawie lub na Prowincji. Wiadomość pod Nr 711 przy ulicy Leszno, u właściciela domu.

Biuro wszelkich prywatnych poruczeń

na placu Krasińskich w pałacu JW. R. S. Badeniego.

Przez nabycie kilkunastu Ksiąg Summarjuszów, Biuro niniejsze postawiło się w możności wyśledzić Dokumenty po różnych Archiwach w kraiu znajdujące się, iako to: Procedencje familji, rezygnacje całych Dóbr, testamenty, kontrakty, przywileie nadane od dawnych Królów Polskich na Dygnitarstwa, Ordery, Dziedzictwa, i t. p. godności. Oczem uwiadamia się Osoby pragnące się wylegitymować z dziedzicznego Szlachectwa, aby wcześnie z żądaniami swemi zgłaszać się raczyły.

Z Biura Informacyjnego.

W lesie Mirek zwanym, w Powiecie Garwolińskim, Obwodzie Łukowskim, Gubernji Podlaskiej, pod wsią Roża, przy trakcie od miasta Latowicza do miasta Łukowa, blisko miasta Stoczka i Seroczyna, iest do sprzedania 411 sztuk DRZEWA dojrzałego sosnowego, zdatnego do budowli i na opał w klocach. Drzewo to na miejscu może być obejrzanem; zaś opisanie takowego i warunki iego sprzedaży, znajdują się do przejrzenia w Biurze Informacyjnem.

OSOBA kompletnie uzdatniona, któraby mogła przysposobić młodzież do 4ch klass gimnazjalnych, oraz posiadaiąca początki na fortepjanie, może znaleść stosowne pomieszczenie. Bliższą wiadomość w Biurze Informacyjnem powziąść można.

W bliskiem położeniu od miasta z lewej strony Wisły, są z wolnej ręki DOBRA ziemskie na sprzedaż lub zamianę za inne chociażby odleglejsze; bliższa wiadomość w Biurze Informacyjnem.

Osoba kompletnie w fachu Kipra do Handlu Win uzdatniona, oraz Osoba zdolna do prowadzenia korespondencji w fachu kupieckim, zaopatrzeni w chlubne świadectwo, życzą znaleść stosowne pomieszczenia; bliższa wiadomość w Biurze Inform:.

Dziś rano ciepła stopni 11. Wczoraj w południe 23.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 37 raz *Zazdrośni w miłości. Oryginały.* 14 raz *Być kochanym lub umrzeć.*

PCHŁY wyuczone, w Pałacu Branickich codzien.